

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi VII Wydział Rodzinny i Nieletnich, w sprawie o sygn. akt VII RC 270/13 z powództwa T. M. przeciwko M. M. (1) o wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego, oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Rejonowy poczynił następujące ustalenia faktyczne:

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi wyrokiem z dnia 17 września 2013 r. w sprawie o sygn. akt (...) podwyższył alimenty na rzecz pozwanej M. M. (1) z kwoty 110,00 zł do 500,00 zł miesięcznie. Egzekucja należności alimentacyjnych prowadzona jest z emerytury T. M. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) V. Ł., sygn.. (...)

Powodowi, urodzonemu w (...) r., przyznano emeryturę w wysokości 1.971,27zł. Jest ona wypłacana w wysokości 1.821,54 zł miesięcznie.

U powoda zdiagnozowano zakrzepowe zapalenie żył oraz chorobę zwyrodnieniową stawów kolanowych.

Miesięcznie powód ponosi koszty w wysokości ok. 1.000,00 zł tytułem opłat związanych z mieszkaniem. Na leki związane ze zdiagnozowanymi chorobami, powód przeznacza ok. 600 - 650 zł miesięcznie. Pozwana jest jedyną osobą względem której na powodzie ciąży obowiązek alimentacyjny. Pozwana nie konsultowała wyjazdu na studia zagraniczne z powodem, o tym, że studiuje ona za granicą dowiedział się w Dziekanacie (...), nie ma kontaktu z córką.

Pozwana, urodzona w (...) r., w 2008 r. zaczęła studia na wydziale (...) (...) na kierunku Prawo. Jednocześnie, w tym samym roku rozpoczęła studia na Uniwersytecie E. – M. – A. w G..

Na (...) (...) pozwana ukończyła dwa lata studiów. Przerwała naukę ze względu na śmierć matki. Jednocześnie pozwana nie przerwała studiów na (...) w G.. Koniec semestru na Uniwersytecie w Niemczech planowany jest na 31 marca 2014 r. Studia na Uniwersytecie w Niemczech kończą się egzaminem państwowym pierwszego stopnia, pozwana zaś zamierza przystąpić do egzaminu w październiku 2014 r. Przed rozpoczęciem studiów kończyła naukę w klasie polsko-niemieckiej, zdawała maturę z języka niemieckiego.

Pozwana mieszkała w Ł. w mieszkaniu swojej matki. Była utrzymywana zarówno przez swoją matkę, jak i korzystała z pomocy finansowej siostry babci. Gdy pozwana przyjeżdżała do domu, mama dawała jej zaopatrzenie w żywność, zajmowała się jej zwierzętami. Pozwana do września 2014 r. ma przyznaną rentę rodzinną po matce w wysokości 1.200,00 zł miesięcznie, przedłużoną na czas trwania studiów w Niemczech. W Niemczech pozwana wynajmuje mieszkanie za ok. 400 euro miesięcznie. Ponadto pozwana opłaca odziedziczone po matce mieszkanie i garaż w Ł., ok. 550 zł miesięcznie. Z mieszkania pozwana korzysta co najmniej raz na trzy miesiące podczas załatwiania spraw w Polsce, ponadto w mieszkaniu tym znajdują się jej osobiste rzeczy oraz rzeczy jej matki. Nie chce wynajmować mieszkania, ponieważ nie miałaby gdzie składować rzeczy swoich i mamy, a opłata przewyższałaby czynsz. Poza tym po śmierci mamy nie jest w stanie podjąć decyzji o wyrzuceniu jej rzeczy.

Pozwana oprócz odbywania studiów, pracuje w (...) Publicznego (...) w G., otrzymując z tego tytułu 150 euro miesięcznie, oraz pracuje w firmie zajmującej się produkcją telewizyjną, pobierając z tego tytułu 200 euro miesięcznie. Obecnie czyni starania o dopłatę do czynszu, prawdopodobnie będzie to kwota od 60 do 80 euro. Konsultowała odbycie studiów w Niemczech z matką i jej lekarzem onkologiem, natomiast nie zawiadamiała o tym powoda. Decyzje o podjęciu studiów w Niemczech podjęła w 2008 roku, kiedy zadzwoniono do niej z Niemiec. O kontynuowaniu studiów zawiadamia co roku komornika i składa stosowne dokumenty.

Powód nie utrzymywał nigdy kontaktów z córką. Pozwana także nie utrzymywała kontaktu z powodem. Ponadto pozwana od ostatniego podwyższenia obowiązku alimentacyjnego z 17 września 2007 r. przez Sąd, nie dochodziła podwyższenia tego obowiązku.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż w przedmiotowej sprawie nie doszło do zmiany stosunków, która to zmiana mogłaby stanowić podstawę do żądania przez zobowiązanego zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego – w tym żądania uchylenia wspomnianego obowiązku. Pozwana bowiem skutecznie wykazała, iż nadal studiuje i nie doszło do przerwania okresu pobierania nauki. Nadto pozwana nie jest zdolna do samodzielnego utrzymania się, bowiem pracując w wymiarze 20 godzin tygodniowo, na co zezwalają przepisy niemieckie, nie ma wystarczających środków na pokrycie wszystkich niezbędnych potrzeb życiowych i mieszkaniowych. To skutkowało oddaleniem powództwa zgodnie z treścią art. 138 k.r.o.

W dniu 12 grudnia 2013 roku apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik powoda, zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 138 w zw. z art. 135 § 1 k.r.o. poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że w przedmiotowej sprawie nie nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca uchylenie obowiązku alimentacyjnego, a także art. 135 § 1 k.r.o. poprzez błędną jego wykładnię i pominięcie przez Sąd przy ustaleniach zakresu świadczeń alimentacyjnych zmniejszenia możliwości zarobkowych 85-letniego powoda, który z powodu licznych chorób wydatkuje ok. 600-650 zł miesięcznie na same leki, a w konsekwencji przyjęcie, iż jest on nadal w stanie uiszczać alimenty na rzecz powódki w kwocie po 500 zł miesięcznie oraz nieuwzględnienie okoliczności, iż pozwana w wieku 25 lat powinna sama już się utrzymywać, w szczególności gdy mieszka na stałe w Niemczech, a jest właścicielką mieszkania w Polsce, którego nikomu nie wynajmuje;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 233 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez uznanie za udowodnione, iż studia prawnicze na Uniwersytecie w G. kończą się egzaminem państwowym pierwszego stopnia, który odbędzie się w październiku 2014 roku, podczas gdy pozwana udowodniła jedynie, iż jest studentką semestru zimowego kończącego się egzaminem państwowym, do którego wówczas powinna podejść, przez co uzyska wysokie kwalifikacje zawodowe i możliwość pracy w pełnym wymiarze.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie obowiązku alimentacyjnego oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 lutego 2014 roku pełnomocnik powoda poparł apelację.

Pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje jako własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, a także przyjętą przez ten Sąd argumentację prawną. W niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia zarzucanych w apelacji przepisów zarówno prawa materialnego jak i prawa procesowego.

Oceniając sytuację materialną i życiową powoda i pozwanej, należało podzielić argumentację Sądu Rejonowego, zgodnie z którą po stronie żadnej ze stron postępowania nie zaszła taka zmiana stosunków, która uzasadniałaby ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego w 2008 roku pozwana zaczęła studia na wydziale (...) (...) na kierunku (...) i jednocześnie w tym samym roku rozpoczęła studia na Uniwersytecie E. – M. – A. w G.. Wprawdzie studia na

Uniwersytecie (...) przerwała po 2 latach, jednak do chwili obecnej studiuje na Uniwersytecie w Niemczech. Pozwana nie przerwała studiów na Uniwersytecie w G., osiąga dobre wyniki w nauce. Koniec semestru na Uniwersytecie w Niemczech planowany jest na 31 marca 2014 r. Pozwana zamierza przystąpić do egzaminu państwowego pierwszego stopnia, który jest egzaminem kończącym, w październiku 2014 roku. Pozwana utrzymuje się z renty po zmarłej matce w wysokości 1.200 zł miesięcznie, alimentów od ojca w kwocie 500 zł miesięcznie, a także pracuje dodatkowo w (...) Publicznego (...) w G. oraz w firmie zajmującej się produkcją telewizyjną, otrzymując wynagrodzenie w łącznej wysokości 350 euro w skali miesiąca. W Niemczech pozwana wynajmuje mieszkanie za ok. 400 euro miesięcznie. Ponadto pozwana opłaca odziedziczone po matce mieszkanie i garaż w Ł., ok. 550 zł miesięcznie. Z powyższego jasno wynika, iż pozwana nadal nie jest w stanie się samodzielnie utrzymać.

W ocenie Sądu II instancji na obecnym etapie postępowania nie jest zasadnym ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej, która w dalszym ciągu studiuje, zdobywając wykształcenie bez opóźnień w nauce. Nie może się ostać argument strony powodowej, iż pozwana winna podejść do egzaminu państwowego odbywającego się na koniec zimowego semestru, tj. w marcu 2014 roku. Stosownie bowiem do treści art. 316 § 1 zd. 1 k.p.c. po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. W związku z powyższym, na dzień wydania wyroku przez Sąd II instancji, Sąd nie może przyjąć wzmiankowanej okoliczności jako podstawy do rozstrzygnięcia w obecnym postępowaniu.

Nie sposób także podzielić argumentacji, zgodnie z którą pozwana winna czerpać dochody z majątku, którego jest właścicielką, tj. pobierać czynsz najmu mieszkania, które otrzymała w spadku po swojej matce. Ta okoliczność byłaby badana w sprawie o zmianę obowiązku alimentacyjnego w zakresie wysokości zasądzonej kwoty, nie zaś w sprawie o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego.

Sąd Okręgowy podkreśla, iż podeszły wiek powoda sam w sobie nie stanowi przesłanki pozwalającej na uwzględnienie wytoczonego powództwa. Wskazać bowiem należy, iż podjęcie obowiązku rodzicielstwa w określonym wieku wiąże się z określoną długością wypełniania tego obowiązku i powód, decydując się na rodzicielstwo w pewnym wieku, podjął obowiązek alimentacji córki do czasu uzyskania przez nią możliwości samodzielnego utrzymania się.

Sąd II instancji nie kwestionuje faktu, iż powód ponosi w skali miesiąca szereg wydatków, m.in. związanych z utrzymaniem mieszkania oraz zakupem niezbędnych lekarstw, jednakże miesięczny dochód powoda pozwala na zaspokojenie podstawowych potrzeb T. M..

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy wyprowadził logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski, które stanowiły podstawę wydania wyroku.

Wobec powyższych rozważań Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację strony powodowej jako bezzasadną.

Sąd Okręgowy, w trybie art. 350 § 3 k.p.c. sprostował z urzędu niedokładność pisarską w komparycji wyroku w ten sposób, że w miejsce „SSO w SR” wpisał (...).

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i w związku z tym stosownie do § 13 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Sąd Okręgowy zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym.